

Can Sorell

Sant Pere de Vilamajor

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Veïnat de Muntanya. Refugis del Montseny
Emplaçament
Alçada: Per la pista d'accés a la zona de Refugis del Montseny.
657 m

Coordenades:

Latitud: 41.71769
Longitud: 2.3864
UTM Est (X): 448959
UTM Nord (Y): 4618614

Classificació

Número de fitxa 08234-141
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XIV-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL. 3941-I. Acord Ple Consell Comarcal (18/05/11).
Número inventari Sí, IPA.: 40286.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 001415500DG41H0001YT
Autor de la fitxa Virgínia Cepero González
Data de registre de la fitxa: dj., 24/03/2016 - 01:00

Descripció

Conjunt arquitectònic format per una antiga masia i diversos cossos, que formen patis interiors.

La masia és de planta rectangular i consta de planta baixa, pis i golfes.

La coberta és a dues vessants, amb teula ceràmica aràbiga, i el carener perpendicular a la façana principal, que es troba orientada al sud-oest. S'observa un realçat de la coberta de factura contemporània, per tal d'adequar-la a un nou cos.

El portal d'entrada és d'arc de mig punt adovellat. Les finestres són de disposició irregular, amb llinda, brancals i lleixa emmotllurada, de pedra sorrenca. En destaca la finestra situada sobre el portal, d'arc conopial lobulada, sobre fals capitell de decoració vegetal.

Els murs són de paredat comú, amb pedres cantoneres.

Perpendicular a la masia, hi ha un altre cos amb arcades, balconades i garita. Per darrera de la casa, hi ha un altre cos perpendicular, on destaca la capella amb campanar d'espadanya, així com dues grans finestres d'arc de mig punt.

Observacions:

Inventari Patrimoni Construït del Montseny: 08234029.

El Catàleg de béns a protegir del POUM (2011) estableix que l'edifici i un àrea de 30 m de radi al seu voltant tenen protecció arqueològica.

Història

La primera referència documental de la família Samarell, que podria ser l'origen del topònim Sorell, és de la requesta de l'any 1057 (Arxiu Fidel Fita), on s'esmenta a Ramon Samarell. Era una família influent, amb conreus i propietats al veïnat de Canyes, a la Vilalba de Cardedeu i a Malanyanes.

Segons la historiadora Mercè Aventín (vegeu bibliografia), un document de l'any 1214 (Arxiu parroquial de Sant Pere de Vilamajor - Arxiu Diocesà de Barcelona), que correspon a la venda d'una feixa propietat de Canovet del Casal de Baix "in parrochia Sancte Susanne in loco vocitato ad Chodalet", esmenta com a venedora a Arnaleta, dona de Guillem Surarell, que també podria relacionar-se amb can Sorell.

La casa es troba en el fogatge de l'any 1515.

A principis del segle XX, el doctor Josep Trueta i Raspall, va instal·lar a can Sorell una casa de convalescència.

L'estiu de l'any 1934 la masia va esdevenir la colònia escolar de L'Institut-Escola de la Generalitat, fruit de l'empenta renovadora del seu director, Josep Estalella i d'Angeleta Ferrer i Sensat, paradigma de la renovació pedagògica en la docència de les ciències naturals.

L'Institut-Escola va ser el primer assaig pedagògic continuat d'escola activa a l'ensenyament públic en l'àmbit de l'educació secundària, experiència educativa pionera dels anys trenta.

La finalitat de les estades de colònies mixtes al Surell va ser de caràcter social, possibilitar una estada de lleure a tots aquells nens que no podien anar normalment de vacances. Les colònies buscaven la col·laboració entre els assistents, la formació intel·lectual i la normalització d'unes conviccions que no eren pròpies d'aquell moment. En aquesta masia, Maria Aurèlia Campmany va passar-hi les colònies.

En començar la Guerra Civil, l'Institut-Escola hi organitzava colònies pels fills dels combatents i els orfes. Actualment la masia és propietat de la Fundació Roger Torné, dedicada a la prevenció de la salut infantil, a través de l'educació respiratòria i el contacte amb la natura.

Bibliografia

- AVENTÍN i PUIG, M. (1990). Vilamajor (872-1299). De la fi del sistema antic a la consolidació del feudalisme. Sabadell: ed. AUSA, p. 75.
- AVIZANDA MARTÍNEZ, M. (2007). "L'Institut-Escola a Can Surell: un assaig pedagògic al Montseny dels anys trenta". Col·lecció Pau Vila, 17. Barcelona: ICE de la Universitat de Barcelona.
- DIPUTACIÓ DE BARCELONA (1997). Inventari del Patrimoni Arquitectònic del Parc Natural del Montseny (Sant Pere de Vilamajor). Barcelona: Servei de Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona.
- DOÑATE ARQUITECTES ASSOCIATS (2010). Catàleg de masies i cases rurals. Sant Pere de Vilamajor: Ajuntament de Sant Pere de Vilamajor.
- DOÑATE ARQUITECTES ASSOCIATS (2011). Catàleg de béns a protegir. POUM. Sant Pere de Vilamajor: Ajuntament de Sant Pere de Vilamajor.
- FUNDACIÓ ROGER TORNÉ (2010). Pla Especial Urbanístic de la finca de can Surell, Sant Pere de Vilamajor. Barcelona: Fundació Roger Torné.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (1989). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (Sant Pere de Vilamajor).
- OTPAT- Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial (2008). Inventari del patrimoni construït. Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc del Montseny. Diputació de Barcelona. Àrea d'Espais Naturals i Diputació de Girona.
- SARRIÀ i SARACHO, F. (2002). "Les Masies: el veïnat de Canyes". Quaderns de Vilamajor, 2. Sant Pere de Vilamajor: Centre d'Estudis de Sant Pere de Vilamajor, p. 74-76.

